

चैनम् । भोः पौष्य । प्रीतो ऽस्मीति । तमुत्तङ्कं पौष्यः प्रत्युवाच । भगवन् । चिरस्य पात्र-
मासाद्यते । भवांश्च गुणवानतिथिः । तदिच्छे आङ्गं कर्तुम् । क्रियतां क्षण इति । तमुत्तङ्कः
प्रत्युवाच । कृतक्षणा एवास्मि । शीघ्रमिच्छामि यथोपपन्नमन्नमुपस्कृतं भवतेति । स तथे-
त्युक्त्वा यथोपपन्नेनानेनैव भोजयामास । अथोत्तङ्कः सकेशं शीतमन्नं दृष्ट्वा अशुच्येतदिति मत्वा
३ तं पौष्यमुवाच । यस्मान्मे ऽशुच्यन्नं ददासि तस्मादन्धो भविष्यसीति । तं पौष्यः प्रत्युवाच ।
यस्मात्त्वमप्यदुष्टमन्नं दूषयसि तस्मात्त्वमप्यनपत्यो भविष्यसीति । तमुत्तङ्कः प्रत्युवाच ।
न युक्तं भवतान्नमशुचि दत्त्वा प्रतिशापं दातुम् । तस्मादन्नमेव प्रत्यक्षीकुर्विति । ततः पौ-
ष्यस्तदन्नमशुचि दृष्ट्वा तस्याशुचिभावमपरोक्षयामास । अथ तदन्नं मुक्तकेश्या स्त्रियोपहृत-
मनुजं सकेशं च अशुच्येतदिति मत्वा तमृषिमुत्तङ्कं प्रसादयामास । भगवन् । अज्ञानादेतदन्नं
10 सकेशमुपहृतं शीतं च । तस्मात्क्षामये भवत्तम् । न भवेयमन्ध इति । तमुत्तङ्कः प्रत्युवाच ।
न मृषा ब्रवीमि । भूत्वा त्वमन्धो नचिरादनन्धो भविष्यसि । ममापि तु शापो न भवेद्भवता
दत्त इति । तं पौष्यः प्रत्युवाच । न चाहं शक्तः शापं प्रत्यादातुम् । नहि मे मन्युरद्याप्यु-
पशमं गच्छति । किं चैतद्भवता न ज्ञायते यथा

नावनीतं हृदयं ब्राह्मणस्य वाचि क्षुरो निशितस्तीक्ष्णधारः ।

15 तदुभयं विपरीतं क्षत्रियस्य वाङ्मावनीती हृदयं तीक्ष्णधारम् ॥

इति । तदेवं गते न शक्नो ऽहं तीक्ष्णहृदयत्वात्तं शोपमन्यथा कर्तुम् । गम्यतामिति । त-
मुत्तङ्कः प्रत्युवाच । भवताहमन्नस्याशुचिभावमाकलय्य प्रत्यनुनीतः । प्राञ्ज मे ऽभिहि-
तम् । यस्माददुष्टमन्नं दूषयसि तस्मादनपत्यो भविष्यसीति । दुष्टे चान्ने नैष मम शापो
भविष्यतीति । साधयामस्तावदित्युक्त्वा ते कुण्डले गृहीत्वा प्रातिष्ठतोत्तङ्कः । सो ऽपश्य-
20 दथ पथि नग्नं क्षणकमागच्छत्तं मुहुर्मुहुर्दृश्यमानमदृश्यमानं च । अथोत्तङ्कस्ते कुण्डले
संन्यस्य भूमावुदकार्यं प्रचक्रमे । एतस्मिन्नक्षरे स क्षणकस्त्वरमाण उपसृत्य ते कुण्डले
गृहीत्वा प्राद्वत् । तमुत्तङ्को ऽभिसृत्य कृतोदककार्यः शुचिः प्रपतो नमो देवेभ्यो गुरुभ्यश्च
कृत्वा महता जवेन तमन्वयात् । तस्य तक्षको दृढमासन्नः । स तं जग्राह । गृहीतमात्रः स
तद्रूपं विहाय तक्षकस्त्वद्रूपं कृत्वा सहसा धरण्यां विवृतं महाबिलं प्रविवेश । प्रविश्य च
25 नागलोकं स्वभवनमगच्छत् । अथोत्तङ्कस्तस्याः क्षत्रियायाः वचः स्मृत्वा तं तक्षकमन्वग-
च्छत् । स तद्विलं दण्डकाष्ठेन चखान । न चाशकत् । तं क्लिश्यमानमिन्द्रे ऽपश्यत् । स
वज्रं प्रेषयामास । गच्छ । अस्य ब्राह्मणस्य साहाय्यं कुरुष्वेति । अथ वज्रो दण्डकाष्ठमनु-
प्रविश्य तद्विलमदारयत् । तमुत्तङ्को ऽनुविवेश तेनैव बिलेन । प्रविश्य च तं नागलोकमप-
र्यक्तमनेकविधप्रासादहर्म्यवलभीनिर्यूहशतसंकुलमुच्चावचक्रीडाश्चर्यस्थानावकीर्णमपश्यत् ।
30 स तत्र नागांस्तानस्तुवदेभिः श्लोकैः ।

य ऐरावतराजानः सर्पाः समितिशोभनाः ।

क्षरत्त इव जीमूताः सविद्युत्पवनेरिताः ॥ १ ॥